

PERSBERICHT

14 november 2012

Verslag aan het Vlaams Parlement

Internationale mobiliteit in het kader van Erasmus

Het beleid van de Vlaamse overheid stimuleert de Erasmusmobiliteit nog niet optimaal. Enerzijds beschikt de Vlaamse overheid niet over voldoende informatie over de gerealiseerde mobiliteit. Anderzijds lieten een aantal beleidsmaatregelen en -acties op zich wachten. Zonder een versnelling lijkt de nagestreefde participatiegraad nauwelijks te kunnen worden gehaald. Vlaanderen cofinanciert maar heeft zijn budget voor Erasmus niet in functie van de beleidsdoelstellingen bepaald. EPOS, het agentschap dat het Erasmusprogramma uitvoert, verdeelt de subsidies te sterk op grond van de past performance van de onderwijsinstellingen, waardoor instellingen met weinig mobiliteit hun deelname moeilijk kunnen verhogen. De Vlaamse universiteiten en hogescholen voeren hun verplichtingen vrij behoorlijk uit, maar bewaken onvoldoende de kwaliteit van de partnerinstellingen en hanteren uiteenlopende normen voor de samenstelling van de buitenlandse studieprogramma's.

Inleiding

Erasmus is een subprogramma van het Europees programma *Een Leven Lang Leren*, met voornamelijk acties voor mobiliteit van studenten en docenten in het hoger onderwijs. Volgens de Bologna-doelstelling moet 20% van de afgestudeerden tegen 2020 een buitenlandse studie-ervaring hebben. De Vlaamse onderwijsminister formuleerde als streefcijfer 15% op het einde van het academiejaar 2015-2016. Voor de studentenmobiliteit verleent de Vlaamse Gemeenschap, naast de Europese Unie, een mobiliteitstoelage.

Vlaams Erasmusbeleid

De Vlaamse overheid beschikt niet over voldoende adequate gegevens over de gerealiseerde mobiliteit om haar beleid te helpen onderbouwen en bij te sturen. De conclusies en aanbevelingen uit beschikbare studies en adviezen hebben bovendien nog niet geleid tot veel concrete maatregelen. Het actieplan dat de minister tegen eind 2010 zou opstellen, werd nog niet vastgesteld. Het Vlaamse begrotingskrediet is niet afgestemd op de optimale toelage of het beoogde aantal deelnemers. De Vlaamse Regering liet na jaarlijks de mobiliteitstoelage te bepalen, zoals decretaal voorgeschreven, en de minister stelde na de aanvang

van het academiejaar een globale subsidie vast, zodat EPOS de hoogte van de individuele toelage zelf moest bepalen. Door laattijdige beslissingen en wijzigingen waren studenten en onderwijsinstellingen lang onzeker over de definitieve toelage.

Nationale autoriteit en nationaal agentschap EPOS

EPOS heeft vooral algemene kwantitatieve doelstellingen bepaald, echter zonder tijdspad. Het heeft weinig aandacht voor specifiekere (kwalitatieve) doelstellingen. Volgens de controle van de nationale autoriteit stond de boekhouding van EPOS in het boekjaar 2010 nog niet op punt en was de interne controle niet sluitend. Verschillende actoren hebben opdrachten op het domein van internationale mobiliteit, wat leidt tot een versnipperd beleid. EPOS verdeelt de middelen over de onderwijsinstellingen te veel op grond van hun *past performance* en stuurt die te laat en soms ontoereikend bij. Die factoren belemmeren een mobiliteitsverhoging. EPOS informeert de studenten, maar stimuleert de mobiliteit onvoldoende actief en verstrekt niet altijd tijdig duidelijke informatie over de mobiliteitstoelage.

Organisatie in universiteiten en hogescholen

De universiteiten en hogescholen ondernemen te weinig acties om de studenten tot deelname aan Erasmus te stimuleren. Sommige opleidingen selecteren of rangschikken op een weinig transparante wijze Erasmusstudenten mede op grond van hun studieresultaten, wat niet strookt met de Europese en Vlaamse doelstellingen als dat criterium te bepalend is. Weinig instellingen gaan na of de partnerinstelling voldoende kwaliteitsgaranties biedt. De instellingen hantieren uiteenlopende normen voor de samenstelling van de buitenlandse studieprogramma's. Sommige opleidingen stellen dan weer geen aansluitende of geschikte buitenlandse studieprogramma's te kunnen vinden. De Vlaamse instellingen erkennen succesvolle buitenlandse studies, maar valoriseren niet alle beoordelingen die gastlanden of -instellingen verstrekken, volwaardig en gelijklopend.

Opvolging van de resultaten

EPOS publiceerde tot voor kort alleen absolute cijfers over de Erasmusmobiliteit. Volgens een vereenvoudigde berekening van het Rekenhof bedroeg de participatiegraad 10,13% in het academiejaar 2009-2010. Als alleen naar de evolutie van de Erasmusmobiliteit van de laatste jaren wordt gekeken, kan de Vlaamse doelstelling van 15% tegen het einde van het academiejaar 2015-2016 moeilijk worden bereikt. Het is onduidelijk in welke mate de mobiliteit buiten het Erasmusprogramma de doelstellingen kan helpen bereiken.

Informatie voor de pers

Het Rekenhof controleert de openbare financiën van de federale Staat, de gemeenschappen, de gewesten en de provincies. Het draagt bij tot de verbetering van het overheidsbeheer door nuttige en betrouwbare informatie die voortvloeit uit een tegensprekelijk onderzoek, toe te zenden aan de parlementaire

vergaderingen, aan de beheerders en aan de gecontroleerde diensten. Als collaterale instelling van het parlement werkt het Rekenhof onafhankelijk ten opzichte van de overheden die het controleert. Het verslag *Internationale mobiliteit in het kader van Erasmus* is bezorgd aan het Vlaams Parlement. Het verslag en dit persbericht staan op de website van het Rekenhof (www.rekenhof.be).